

читаните и символизирани топоси в Яворовата поезия – изключваме възжелаването на *родния бряг* в „Да славим пролетта“, тъй като то се поражда ненадейно от химничната техника и образност. Не можем да не отбележим обаче как късното Яворово построение „Към брега“ (1907) дочува-откликва на „Чудак“, как двата текста звучат като паралелни версии все на ситуацията *озоваване пред морето-бездна*: първата, изцяло произнесена в плана на обективността, а втората – като монолог-разкритие на *чудака*.)

В известен смисъл за *протообрази* или ранни синонимични варианти на *бездната* могат да се мислят *юдол на теглото* („Като звезда светла“), *някоя долина* („Лист отбрулен“), *рай-долина* („Великден“). Тяхното наличие в няколко последователно публикувани текста (възникнали в периода 1899–1901) наистина е сериозен аргумент да настояваме за четенето на „Чудак“ без христоматизираната коректурна грешка. В случая не робуваме на криворазбран перфекционизъм, а смятаме, че поетовият неологизъм *долнина* съвсем естествено се вписва в етимологическия ред *юдол – долина – долнина*. Първоначалната семантика на тези образи е свързана преди всичко с *ниското* и *низкото* (като елемент от една пространствена опозиция, маркираща противопоставянето *емпирия – дух*), но, от друга страна, смислите на *долината* в „Лист отбрулен“ и на *рая-долина* във „Великден“ (тук вече са осезателни асоциациите с типичните *вазовски* топоси) силно се сближават: *долината* извиква представа за убежище и забрава, за хармонично светоизживяване, унес, сладост и т.н., което пък дава основание да предположим, че изличеният стих от „Желание“ („Покой над бездна мълчалива“) може би цели сходно внушение. Веднага трябва да уточним, че *долината* е образ, свързан само с положителни конотации, в който е акцентувана именно тази семантика, докато *долнината* вече е недетерминируем топос, контаминация на представата за хоризонт (навяна най-вече от суфикса *-ина*) и